

Bratstvo Evangelii Gaudium – Fraternità Evangelii Gaudium 2020/6

Že klije

Iz evangelija po Luku (18,9-17)

Nekaterim, ki so zaupali vase, da so pravični, in so zaničevali druge, je povedal tole priliko: »Dva človeka sta šla v tempelj molit: eden je bil farizej, drugi cestninar.

Farizej se je postavil in pri sebi molil takóle: »Bog, zahvaljujem se ti, da nisem kakor drugi ljudje: grabežljivci, krivičniki, prešuštniki ali tudi kakor ta cestninar. Postim se dvakrat na teden in desetino dajem od vsega, kar dobim.«

Cestninar pa je stal daleč proč in še oči ni hotel vzdigniti proti nebu, ampak se je tolkel po prsih in govoril: »Bog, bodi milostljiv meni grešniku!«

Povem vam, ta je šel opravičen domov, oni pa ne; kajti vsak, kdor se povišuje, bo ponižan, in kdor se ponižuje, bo povišan.«

Prinašali so mu tudi majhne otroke, da bi se jih dotaknil. Ko so učenci to videli, so jih grajali. Jezus pa je otroke poklical k sebi in rekel: »Pustite otroke, naj prihajajo k meni, in ne branite jim, kajti takšnih je Božje kraljestvo. Resnično, povem vam: Kdor ne sprejme Božjega kraljestva kakor otrok, nikakor ne pride vanj.«

... da bi skrbel za kal novega življenja, njegovo Besedo v tebi, družini, bratstvu ...

☪ Prilika o farizeju in cestninarju, ki jo Jezus pove takoj za priliko o vdovi in krivičnem sodniku, se na videz dotika iste teme – molitve. Vendar nas Učenik v tej priliki pelje še globlje – molitev ima dušo in ta duša je sam odnos, ki ga ima človek z Bogom. Ta odnos je odvisen od podobe, ki jo ima človek o sebi, in od predstave, kako naj bi prehodil pot izpopolnitve samega sebe. Dve poti vodita do popolnosti – truditi se, da bi se izboljšali in bi lahko slavili svoje uspehe, ali pa priznati svojo grešnost in sprejeti milost in usmiljenje Očeta. Drža, ki jo ima človek do Gospoda, je skoraj vedno drža, ki jo ima do drugih ljudi. Prva vodi v arogantnost, ki rodi antipatijo. Druga vodi v ponižnost, ki rodi nežnost in zaupanje.

☪ Prilika nas bolj kot k poslušanju vabi k gledanju. Jezus nas pelje v tempelj, da bi opazovali držo dveh mož, ki molita. Prvi je farizej. Stoji pokončno, dovolj zaslug ima, da lahko z Bogom govori iz oči v oči. Moli zaprt sam vase, sam s sabo, v monologu. Njegova molitev je formalno neoporečna, saj uporabi uradni kanonski liturgični obrazec: »Bog, zahvaljujem se ti ...« Bogu se zahvaljuje, ker je drugačen od ostalih ljudi, katerih grehe je zmožen naštet: grabežljivost, krivica, prešuštvo. Ob enem ima dve najpomembnejši vrline, ki jih zapoveduje njegova religija – post in desetina, ki nista sad milosti, ampak njegove koherentnosti in truda. Moli, vendar so njegove oči obrnjene k cestninarju, ki se mu ponuja kot prikladno merilo, s katerim lahko samega sebe potrdi pred Bogom. Jezus predstavi tega človeka kot podobo navidezne vrline in lažnega delovanja milosti.

☪ Drugi je cestninar, ki v evangelijski govorici pomeni javnega grešnika, strokovnjaka v prevarah in goljufijah. Njegova drža je popolnoma drugačna od farizejeve. Ustavi se na pragu, s sklonjeno glavo in pogledom, uprtim v tla. V grškem izvorniku ne piše, da se je tolkel po prsih, ampak da je »trkal na svoje srce« in klical Tistega, ki domuje v vsakem srcu – Boga. In zato da bi se dal prepoznati, da bi mu Gospod odprl vrata, prizna svoje ime – »grešnik«. Bog, odpri mi, sem tisti, ki je zgrešil tarčo, ki je živel iz koristoljubja, ki je služil na račun dela drugih – »bodi milostljiv«. In Usmiljeni, Milostljivi odre vrata srca, in izgubljenega sina povabi, da se vrne vase. V srcu človeka, ki mu je bilo odpuščeno, Bog praznuje. Srce človeka so nebesa, kjer se Oče raduje skupaj s svojimi angeli bolj kot devetindevetdesetih pravičnih, ki ne potrebujejo spreobrnjenja. Molitev cestninarja je za krščanski Vzhod in Zahod temelj vsake molitve. »Bog, bodi milostljiv meni grešniku!« Ta molitev lahko postane tudi naša nenehna liturgija v srcu.

⊕ Krivičnega sodnika je prehitel cestninar v templju, vendar se bo ta moral sprijazniti, da je na drugem mestu, za otroke. Kot dopolnitev prvih dveh prilik Jezus pove nauk o prednosti v nebeškem kraljestvu. Kraljestvo namreč prejmeš, ne zaslužiš ga in ga ne osvojiš. Dar je za tiste, ki so kakor otroci, tisti mali, še ne trinajstletni, ki še niso opravili obreda bar micva in se torej še ne morejo udeležiti sobotne liturgije v sinagogi. Dar je za tiste, ki sami zase niso nič, vendar so znamenje Drugega, ki je med nami. Tako so namreč oznanjale prerokbe: »Zato vam bo Gospod sam dal znamenje: Glej, mladenka bo spočela in rodila sina in mu dala ime Emanuel.« (Iz 7,14) Nebeško kraljestvo je za tistega, ki sam zase ni nič. Ki je otrok in je torej znamenje. Če ga dobro pogledaš, boš lahko vzkliknil: Bog je zares še vedno med svojim ljudstvom!

Za poglobitev ... če želiš!

»Ko človek lahko izvrši najvišje moralno dejanje, ne da bi prejel milost, je ta človek stoik, ne pa kristjan. Kristjan nisi, ker premoreš določeno moralno, intelektualno, duhovno raven. Kristjan si /.../, ker si določene krvi.«

(odlomek iz knjige [Skrivnost ljubezni Ivane Orleanske] *The Mystery of the Charity of Joan of Arc*, Charles Peguy)